

La **gestació** d'un pacte

Els resultats de les eleccions al Parlament de Catalunya han situat la política catalana en boca de tothom. El ventall de possibilitats obert amb els sorprenents resultats del dia 16 de novembre, governs “de concentració” tripartits o quadripartits, governs “d’esquerra” o governs “nacionalistes”, han disparat l’activitat negociadora entre les principals formacions catalanes. Els dos partits majoritaris, CiU i PSC, no han escatimat esforços per intentar convèncer ERC, que té la clau de volta del futur Govern català, perquè accepti un acord. Aquesta setmana es coneixerà finalment quins poden ser els colors del nou Govern de la Generalitat de Catalunya i el futur president. Un nou Govern que des del 17 de novembre es va anar gestant en un dels períodes més intensos que fins ara ha viscut la política parlamentària catalana.

Cronologia d'unes negociacions

Les converses per aconseguir una majoria de govern a Catalunya s'han convertit en una mena de serial televisiu. Cada dia, unes poques dosis d'argument basteixen una trama emocionant que anuncia un desenllaç apoteòsic. Aquesta setmana les formacions implicades revelaran un misteri que s'ha anat gestant des que, el dia 16 de novembre, les urnes van dibuixar un mapa polític nou i incert.

Probablement fela' temps que la política catalana no vivia un moment de tantes expectatives. Els resultats de les eleccions al Parlament de Catalunya del passat 16 de novembre han deixat un mapa electoral obert en què els debats i les negociacions han estat imprescindibles per a la constitució d'una majoria de govern. Un repàs al calendari recent serveix de mostra de la complexitat de la nova situació.

■ **16 de novembre.** Els resultats de les eleccions obren la possibilitat de diversos pactes per formar govern. CiU i PSC perden molts vots i escons, però ambdós es presenten com a guanyadors. Mas, el vencedor, amb 46 escons, s'ofereix a pactar amb ERC. El PSC, amb 42 escons, també es reivindica guanyador –té prop de vuit mil vots més que la federació nacionalista– i exigeix el pacte dels partits d'esquerra. ERC, amb 23 escons, és la formació que puja més i reclama un pacte de concentració nacional per afrontar la reforma de l'Estatut i del finançament. ICV-EUiA, que puja a 9 escons, demana que es faci el pacte d'esquerra.

■ **17 de novembre.** El portaveu del comitè d'estratègia electoral del PSOE, Juan Carlos Rodríguez Ibarra, es manifesta a favor d'un pacte PSC-CiU, que barri el pas cap al Govern català als independentistes. En un sentit similar es manifesta el líder del PP, Mariano Rajoy. El Bloc Nacionalista Valencià aposta per un pacte CiU-ERC i, des del País Basc, els nacionalistes es congratulen de l'increment del vot nacionalista a Catalunya.

■ **18 de novembre.** El líder del PP de Catalunya, Josep Piqué, intenta sobre-

posar-se al fet que el seu partit, malgrat l'ascens de 12 a 15 escons, no pot condicionar cap govern, i ofereix a Mas la seva abstenció a canvi d'un govern de CiU en minoria i demana a PSC que faci el mateix. Des de Madrid es disparen els comentaris apocalíptics en tertúlies i diaris pel creixement de l'independentisme a Catalunya.

■ **21 de novembre.** El líder del Partit Popular espanyol, Mariano Rajoy, es desplaça a Barcelona per parlar amb els principals dirigents empresarials catalans per dir-los que cal pressionar perquè ERC no sigui fonamental en el futur Govern català. Paral·lelament, Pere Esteve, candidat número 3 d'ERC com a membre de la Plataforma Catalunya 2003, es decanta públicament per un pacte CiU-ERC. ERC inicia converses amb representants del món social i econòmic.

■ **24 de novembre.** Comencen les negociacions amb la trobada entre ERC (Ernest Benach i Joan Puigcercós) i PSC (José Montilla i Ernest Maragall). El PSC assegura a ERC que si hi ha pacte d'esquerra, el PSC votarà el mateix a Barcelona, Madrid i Brussel·les. Es mantenen les propostes de pacte de cada partit i acorden l'agenda de les negociacions. Diverses persones del món artístic, periodístic i acadèmic signen un manifest a favor d'un Govern tripartit d'esquerra, PSC, ERC i ICV.

■ **25 de novembre.** Trobada de les delegacions d'ERC i CiU (Josep Antoni Duran Lleida i Pere Macias). CiU obre la porta a un pacte amb ERC i PSC amb un "per nosaltres no quedarà", de Duran. CiU accepta les condicions d'ERC, també la política de "mans netes", però

Els negociadors

CiU	PSC	ERC
 <p>PERE MACIAS. Secretari general adjunt de CDC i de CiU. Exalcalde d'Olot, exconseller de Medi Ambient i de Política Territorial. És, doncs, el representant de Convergència en les negociacions.</p>	 <p>JOSÉ MONTILLA. Primer secretari del PSC, president de la Diputació de Barcelona i alcalde de Cornellà del Llobregat (Baix Llobregat). Considerat l'home fort del partit i un dels dirigents de més pes entre els alcaldes emblemàtics del PSC al Baix Llobregat.</p>	 <p>JOAN PUIGCERCÓS. Portaveu d'ERC al Congrés dels Diputats. Influent dins de l'anomenat aparell de partit. Va ser secretari general de les JERC, organització sobre la qual té també una bona ascendència. Representa una de les ales més obertament independentistes.</p>
 <p>JOSEP ANTON DURAN LLEIDA. President del comitè de govern d'UDC i secretari general de la federació. És el representant d'Unió en les negociacions. Tot i que se li han atribuït reticències a l'hora de negociar amb ERC, Duran, a mesura que han anat avançant les converses, s'ha mostrat obertament favorable a un pacte amb els republicans.</p>	 <p>ERNEST MARAGALL. Membre de la comissió executiva del PSC, exregidor de l'Ajuntament de Barcelona. Germà del candidat socialista, home, per tant, de confiança de Pasqual Maragall i molt influent a Barcelona, on va ser un dels homes forts a l'Ajuntament com a regidor d'Hisenda, fins a l'inici d'aquesta legislatura, quan va abandonar la política municipal per dedicar-se a la campanya electoral catalana.</p>	 <p>ERNEST BENACH. Vice-secretari general de Política Institucional. Diputat i des de divendres nou president de la Mesa del Parlament de Catalunya. Provenent de Reus, la seva trajectòria política i personal va molt vinculada a la de Carod-Rovira. A final dels anys vuitanta ja van coincidir en el projecte de Nacionalistes d'Esquerra.</p>

Els altres negociadors

■ **Antoni Vives**, secretari de govern en funcions. Home de confiança d'Artur Mas, ha estat l'únic designat per CiU per a les negociacions paral·leles sectorials.

Representa els sectors sobiranistes de CDC. La seva entrada en la formació de Jordi Pujol es va produir de la mà de personatges com Max Cahner o l'exsecretari general de Convergència, Pere Esteve, avui diputat d'ERC. La seva tria com a negociador és, doncs, una aposta decidida per aconseguir un pacte amb ERC.

■ REFORMA DEL FINANÇAMENT

Antoni Castells, designat pel PSC per a la negociació del sistema de finançament en les negociacions. És l'"expert" en economia, com a secretari de política econòmica de la comissió executiva del PSC.

■ REFORMA DE L'ESTATUT

Isidre Molas i **Josep Maria Vallès** són els teòrics de les teories del PSC en matèria d'autogovern. **Miquel Iceta** és el secretari d'acció política i electoral i portaveu del partit i ha estat el responsable de campanya de Maragall.

■ PROGRAMA

Joaquim Nadal, portaveu al Parlament, coordina la delegació socialista per a negociar els aspectes concrets de programa, constituïda per **Marina Geli**, primera secretaria de la Federació del PSC a Girona, **Josep M. Carbonell** i **Montserrat Tura**, membres de l'executiva del PSC.

■ REFORMA DEL FINANÇAMENT

Josep Huguet. Vicesecretari general de política econòmica i societat. Com Benach, prové també de Nacionalistes d'Esquerra.

■ REFORMA DE L'ESTATUT

Joan Ridao, portaveu, **Carles Bonet**, vicesecretari general d'estudis, programes i acció sectorial, i **Pere Esteve**, exsecretari general de CDC i impulsor de la plataforma Catalunya 2003. Han negociat la reforma estatutària.

■ PROGRAMA

Carme Porta, vicesecretària general de polítiques per a la igualtat d'oportunitats, **Josep Bargalló**, secretari de cultura, educació i societat de la informació, i **Xavier Vendrell**, secretari de política municipal són els delegats d'ERC per a negociar aspectes concrets de programa.

FFP
Els líders d'ICV i d'EUiA, Joan Saura i Jordi Miralles, en una conferència de premsa. Des de bon començament, els ecosocialistes s'han negat a participar en un Govern en què fos present CiU.

no hi ha acord sobre futurs pactes amb el PP a Madrid.

■ **26 de novembre.** Trobada de les delegacions d'ICV (Jordi Guillot, Joan Boada i Jordi Miralles) i PSC. Es refermen en el pacte d'esquerra i PSC rebutja l'acord amb CiU i ERC, perquè, segons Maragall, seria "un frau" a la democràcia.

■ **27 de novembre.** Trobada de tres hores entre les delegacions d'ERC i PSC. ERC rebaixa les seves demandes de pacte tripartit i es planteja triar entre PSC i CiU. PSC s'acosta a les tesis re-

publicanes pel que fa a la reforma de l'Estatut i al nou sistema de finançament. Maragall diu que "arribarà un moment" en què el PSC recuperarà grup propi al Congrés. El mateix dia també hi ha una trobada entre les delegacions d'ERC i ICV-EUiA, de poc més d'una hora. Es constata una nova bona sintonia entre les dues formacions, però es manté la discrepància fonamental entre la proposta de concentració nacional dels republicans i el pacte d'esquerra d'ICV-EUiA. Es coneixen els resultats dels catalans residents fora de l'estat espanyol, que no alteren el resultat final del repartiment d'escons. Paral·lela-

ment, el Cercle d'Economia avala la presència d'ERC en el nou Govern català.

■ **28 de novembre.** Nova trobada entre ERC i CiU. Després de dues hores de reunió, les dues delegacions constaten moltes coincidències. CiU, a més de continuar obert al pacte tripartit amb ERC i PSC, accepta fer auditories a totes les conselleries, assegura que no pactarà amb el PP a Madrid i assenteix fer reunió de tots els partits menys del PP amb la condició ineludible de Mas com a president. Però el PSC declina la invitació i la reunió no es fa. Entre CiU i ERC es mantenen les diferències pel que fa el PHN i els concerts educatius.

■ **29 de novembre.** PSC mostra el seu nerviosisme i ERC es manté a l'expectativa sense pressa per pactar. CiU també entra en la guerra de declaracions i avisa José Luis Rodríguez Zapatero que no pactarà a Madrid amb el PSOE si Maragall "arrabassa" la presidència de la Generalitat a Mas.

■ **30 de novembre.** Un grup de ciutadans amb actors com Enric Majó, Jordi Dauder, Vicky Peña, periodistes com Josep Maria Balcells i Llibert Ferrer, i historiadors com Borja de Riquer, en part coincidents amb els que van signar un manifest per un Govern d'esquerra el dia 24, s'apleguen a la Plataforma Unitària per un Govern Català i d'Esquerres, i convoquen una concentració davant del Parlament per reclamar un pacte PSC-ERC-ICV-EUiA. Hi acudeixen més de mil persones i fins hi tot s'hi canta "Els segadors". Quan semblava que el pacte d'esquerra havia guanyat punts, Joan Puigcercós declara que tornen a posar el marcador a zero: ERC reclama al futur soci de govern que defensi un finançament com el concert econòmic i un referèndum sobre el nou Estatut en aquesta legislatura.

■ **1 de desembre.** El president de la Generalitat en funcions, Jordi Pujol, esmorza amb el líder d'ERC, Josep-Lluís Carod-Rovira, a casa d'un amic comú. Carod matisa la proposta de referèndum

Viatges postelectorals

La situació política de Catalunya ha generat molta expectació fora del Principat. L'increment espectacular d'ERC no ha deixat indiferent ningú. Fins el punt que des de l'endemà de les eleccions ja es van anunciar anades i vingudes entre Madrid i Barcelona.

A banda dels fracassos dels viatges a la desesperada de Rajoy i Aznar a Barcelona per atemorir l'empresariat català amb la presència d'ERC al Govern de la Generalitat, després de les eleccions, Josep-Lluís Carod-Rovira va anunciar que aniria a Madrid a explicar el seu projecte polític. La brutal campanya mediàtica espanyola contra ERC i el seu líder va fer que, en l'esmorzar-conferència que pronuncià Carod a la Confederació Espanyola de Directius i Executius (CEDE) a Madrid, hi assistissin unes 400 persones. Sembla que fins i tot alguns empresaris espanyols van quedar perplexos davant l'aparent normalitat i sensatesa que va desplegar un personatge com el dirigent independentista, que ells havien conegut a través de les tertúlies i les columnes de la "Brunete mediàtica".

Contrasta amb l'assistència de la conferència que ell mateix va fer a la capital del regne, el passat 28 d'octubre, per explicar al Congrés el seu model de relacions entre Catalunya i Espanya per a la propera legislatura (que és ja aquesta). Entre comitiva, periodistes –molts d'ells de Barcelona– i assistents s'arribava tot just a la quarantena. És indiscutible que 23 diputats se senten més bé que 12.

Però no sols hi ha hagut aquest viatge simbòlic. En plena negociació, Artur Mas, conseller en cap en funcions, va anar a visitar el lehendakari, Juan José Ibarretxe. La visita es produïa després que, el divendres anterior, el consell de ministres espanyol anunciés una nova reforma del codi penal per introduir el delictes i penes de presó per a aquells presidents autonòmics, que convoquin referèndums.

Artur Mas, des de Vitòria, s'oferia a les institucions basques per intentar contribuir a "recuperar el procés de diàleg", alhora que anunciava que aquesta oferta també es faria arribar a les institucions espanyoles.

El gest de Mas, sense cap mena de dubte, tenia un altre destinatari. Demostrar el seu patriotisme i la seva fermesa enmig

Artur Mas amb el lehendakari, Juan José Ibarretxe, el dia 1 de desembre. El candidat de CiU aconseguia el suport del president basc a un pacte entre CiU i ERC a Catalunya.

Josep-Lluís Carod-Rovira va fer un esmorzar video-conferència a Madrid, el passat 2 de desembre. A diferència d'anterior ocasions, l'afluència d'espectadors va ser molt nombrosa.

de les negociacions a tres bandes per formar govern. Quedaven lluny, doncs, els temps en què el suport de la federació al Govern basc i al pla Ibarretxe es feia passant de puntetes. I amb la visita a Ibarretxe, Mas no sols es va guanyar la fotografia al costat del papu de l'espanyolisme, sinó que també es va endur el suport del president basc a un pacte de govern entre els nacionalistes, CiU i ERC.

Reunió al Parlament entre les delegacions de negociació d'ERC i PSC. Els republicans han intentat, aparentment sense èxit, que el PSC accedís a fer un "Govern de concentració".

Parlament, i així que CiU en tingui dos, PSC dos, ERC un, ICV-EUiA un i PP un. Per la seva part, Piqué intenta situar-se en l'escena de les negociacions oferint donar suport a un pacte de govern entre CiU-PSC.

■ **3 de desembre.** Continuen les converses, però només hi ha reunions oficials de les delegacions sectorials. La Plataforma 2003, l'entitat liderada per Pere Esteve i que es va adherir a ERC, emet un comunicat advocant pel Govern de concentració entre ERC, PSC, ICV-EUiA i CiU, o el tripartit si ICV-EUiA se n'exclou. Pujol envia una carta als militants de CiU en què defensa el Govern tripartit i avisa que, si CiU es queda en l'oposició, no donarà suport a Zapatero a Madrid. Per contra, els líders del PSC continuen rebutjant el Govern de concentració. Per la seva banda, Zapatero surt en defensa de Maragall, es mostra convençut que presidirà un Govern d'esquerra, inclosa ERC, i que servirà per a la "cohesió d'Espanya". A més, aprofita per criticar el PP per preferir que Mas sigui president, tot i que dóna suport al pla Ibarretxe. Un altre membre del PSOE, el president de Castella – la Manxa, José Bono, aprofita les commemoracions dels 25 anys de Constitució espanyola per alertar contra els partits que volen "esquarterar" Espanya i titlla "d'hemorràgia contaminant" els qui reclamen el dret d'autodeterminació. PSC i ICV critiquen que Pujol s'impliqui en les negociacions i ho atribueixen al "nerviosisme i la debilitat" que hi hauria a CiU. ICV-EUiA també intenta reivindicar un perfil propi i, a través d'un dels seus portaveus en les negociacions, Jordi Guillot, adverteixen que "encara hi ha dificultats importants" per votar Maragall com a president, especialment pel que fa a la construcció d'habitatges i a la fiscalitat ecològica.

■ **4 de desembre.** Nova ronda de converses entre ERC i CiU, d'una hora, en què pràcticament es tanca l'acord a l'espera que, o bé el PSC el superi, o bé que finalment accepti el tripartit. Entre altres, el pacte suposaria quatre conselleries per a ERC i un conseller en cap fort. A més, també es va parlar de la ràdio i te-

del dia anterior de Puigcerçós i la supeditada, tal com ja havia fet durant la campanya electoral, a una eventual negativa de les Corts espanyoles per aprovar un nou Estatut nascut del consens social i polític a Catalunya. A més, es tornen a reunir les comissions negociadores del PSC i ERC, i constaten les diferències en el tema del finançament i el del referèndum. Paral·lelament, Artur Mas viatja al País Basc per entrevistar-se amb el lehendakari, Juan José Ibarretxe. És la primera vegada en bastant temps que el líder de CiU fa un gest tan clar de suport als nacionalistes bascos. Com a torna, Ibarretxe es mostra partidari d'un acord de govern entre CiU i ERC.

■ **2 de desembre.** Nova trobada ERC-CiU, en què es manté viva la proposta de Govern tripartit. Pujol entra obertament en les negociacions, defensa el pacte entre CiU-ERC-PSC i demana a les files convergents que es redoblin els esforços per facilitar l'entesa a tres. Per començar, CiU anuncia que donarà suport al candidat d'ERC a la presidència del Parlament, Ernest Benach, a més d'acceptar el referèndum unilateral que proposa ERC. És a dir, que CiU ja diu sí a tres de les grans propostes d'ERC: re-

ferèndum, concert econòmic i Govern de concertació.

D'altra banda, el mateix dia, Carod fa una videoconferència a Madrid per a 400 empresaris de la Confederació Espanyola de Directius i Executius (CEDE), que contrasta amb la visió apocalíptica que han estat fent dels republicans els cercles mediàtics espanyols des del dia de les eleccions al Principat. Paral·lelament a les negociacions oficials n'hi ha de més discretes per negociar sectorialment, en què es tracten l'autogovern, el finançament i les institucions, i a les quals van, per ERC, Joan Ridaó, Josep Huguet i Xavier Vendrell; i pel PSC, Miquel Içeta, Antoni Castells i Joaquim Nadal. En el cas de les trobades sectorials ERC-CiU, els temes són educació, medi ambient i territori, i pels republicans hi ha Josep Bargalló i Xavier Vendrell, mentre que per la banda convergent la persona triada és Antoni Vives. També hi ha cimera, de poc més d'una hora, entre les delegacions del PSC i d'ICV-EUiA, de la qual surten satisfets d'haver arribat a coincidir en temes com l'augment d'energies renovables, a més de mesures contra la pobresa, les llistes d'espera als hospitals i la sinistralitat laboral. També reclamen un lloc per al PP a la Mesa del

levisió pública catalanes per fer-les més independents i professionals. Els negociadors d'ERC també es reuneixen amb la contrapart del PSC per acostar posicions en el tema del finançament. Tanmateix, es mantenen les diferències pel que fa a un possible referèndum sobre el nou Estatut, i apareixen per primer cop dificultats en política lingüística. Pel seu cantó, Carod es va reunir amb Pasqual Maragall, que es va mantenir ferm en el pacte d'esquerra, i el mateix dia i per separat amb Jordi Pujol i Joan Saura. A més, la Plataforma Unitària per un Govern Catalanista i d'Esquerres va lliurar al Parlament dotze mil signatures sostenint el pacte PSC-ICV-EUiA-ERC. El president manxec, José Bono, torna a irrompre en les negociacions per al Govern català i diu que la inclusió d'ERC en un pacte d'esquerra servirà per a "moderar" els independentistes.

■ **5 de desembre.** Entre alguns cercles polítics i periodístics ja es dona per

fet un acord entre ERC i CiU, alhora que en d'altres s'assegura que l'acord entre ERC i PSC és imminent.

Al marge de les elocubracions mediàtiques, se celebra la sessió per a la constitució de la nova Mesa del Parlament. El republicà Ernest Benach n'és escollit president amb el suport dels diputats de la seva formació, de CiU i del PSC.

Finalment, un acord sorpresa de darre-hora entre PSC i PP ha donat la primera vicepresidència del Parlament als socialistes. Els quinze diputats del PP han votat Higinio Clotas com a vicepresident primer, de manera que han desbancat Ramon Camp, de CiU, que finalment ha obtingut la segona. Per aquest acord, deu diputats socialistes han votat Ramon Luna, del PP, perquè entrés a la Mesa. La nova Mesa del Parlament queda constituïda per Benach, en la presidència, i Clotas i Camps en les vicepresidències. Anna Miranda (CiU) serà la primera secretària; Carme Carretero, del PSC, ocuparà la segona secretaria;

seguida de Luna (PP) i Marina Lllansana, d'ERC. ICV no ha aconseguit representació a la Mesa, però sí que podria tenir-la en un futur si es produís un acord de govern entre PSC, ERC i ICV. Si així fóra, Lllansana podria cedir el seu lloc en favor de l'ecosocialista Bet Font. El socialista Joaquim Nadal aclareix que l'acord amb el PP no té relació amb les negociacions de formació de govern i argumenta que la formació de Piqué els va fer aquesta proposta d'intercanvi de vots, que van acceptar per "garantir la màxima pluralitat possible a la Mesa". El diputat d'ICV, Joan Boada, també desvincula la composició de la Mesa de les negociacions pel futur Govern.

Dimarts, Benach i Puigercós presentaran l'informe de les conclusions de les rondes de negociació a l'executiva nacional d'ERC. Fins llavors la moneda continua a l'aire.

*Oriol Cortacans
Enric Rimbau*

és a la venda

debat
NACIONALISTA

ARA AL 2003 UNA NOVA PUBLICACIÓ

Connecta-t'hi

DIARI DIGITAL DE POLÍTICA CATALANA

www.tribunacatalana.org

info@tribunacatalana.org

*informació i opinió
amb complicitat
nacional*

L'OPINIÓ DEL DIRECTOR: **Josep-Lluís Carod-Rovira, l'hereu del catalanisme polític**

Presentació

EDITORIALS: **Innocentada o perversitat / Un pas més, un nou Estatut / Ibarretxe, aurrera**

CRÒNIQUES NACIONALISTES:
Presentació de Debat Nacionalista núm. 36: "PSC: per un país més obert!"
Les Terceres Jornades de l'Opinió Catalana a Reus
Intervenció de Jordi Porta al Premi d'Honor de les Lletres Catalanes
Entrevista a Damià Pons i Pons: "La situació de les Illes després del 25-M"

ENTREVISTA: **Maria Cid - Jordi Carbonell - Josep-Lluís Carod-Rovira**

TEMA A DEBAT: **L'Esquerra i el futur**

Esquerra Republicana de Catalunya: la cruïlla i el projecte: Enric Marín

Els nous reptes: cal més èmfasi en les polítiques que afecten el benestar de la gent: Guillem López Casanovas

ERC, el creixement d'una expectativa: Isidor Mari

Quin paper vol jugar ERC?: Joan Subirats

Esquerra i el futur del sistema polític català: Eduard Vallory

ENQUESTA: **Josep Bargalló, Ernest Benach, Carles Bonet, Miquel Àngel Estradé, Josep Huguet, Carmel Mòdol, Carme Porta, Jordi Portabella, Joan Puigercós, Joan Ridaó, Pere Vigo**